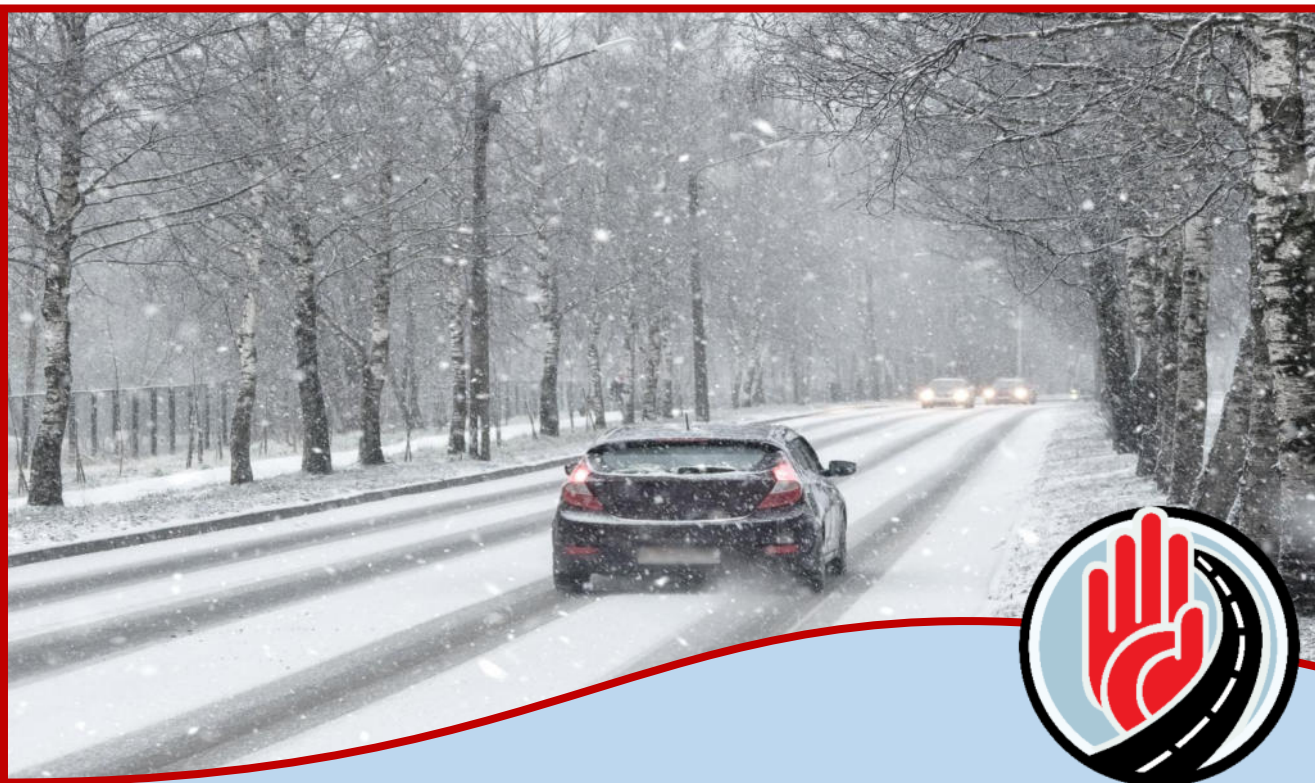

Co-funded by
the European Union

ŞOFERİ SURZİ LİMBA SEMNELOR PENTRU ÎNSTRUÎREA RUTIERĂ A ŞOFERÎLOR SURZİ

MODULUL 1 SİGURANȚA TRAFICULUI RUTIER

ACTIVITATEA 1.3. FACTORII CARE AFECTEAZĂ SİGURANȚA TRAFICULUI, CAUZELE ACCIDENTELOR

**Co-funded by
the European Union**

"Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them."

„Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale Agenției Executive Europene pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană și nici EACEA nu pot fi făcute responsabile pentru acestea.”

This document has been prepared as free learning and teaching material (Open Educational Resource) and is published under the Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International license. To view a copy of this license, visit:

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Aceste publicații și documente au fost create ca materiale gratuite de învățare și predare (Resurse Educaționale Deschise – OER) și sunt licențiate în conformitate cu licența Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International (CC BY-NC-SA 4.0). Pentru a consulta o copie a acestei licențe, vă rugăm să accesați:

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

PLANIFICAREA ACTIVITĂȚII

Modul	Modulul 1: Siguranța traficului rutier
Titlul activității	Activitatea 3: Factorii care afectează siguranța traficului, cauzele accidentelor (Activitatea 1.3)
Rezumat	Această secțiune examinează factorii fundamentali care afectează siguranța traficului și se concentrează asupra elementelor de risc legate de șofer, drum și vehicul. Se subliniază eroarea umană ca fiind principala cauză a accidentelor, incluzând neatenția, viteza excesivă, oboseala, consumul de alcool și nerespectarea regulilor de circulație. De asemenea, sunt abordate pericolele cu care se confruntă utilizatorii vulnerabili ai drumului, precum pietonii, copiii, persoanele în vârstă, persoanele cu dizabilități și bicicliștii, având ca scop creșterea gradului de conștientizare pentru protejarea acestor grupuri. Prin activitățile de formare, nivelul de conștientizare al participanților crește, iar importanța comportamentelor de conducere în siguranță este consolidată prin exemple practice.
Tema(e)	3. Factorii care afectează siguranța traficului și cauzele accidentelor 3.1. Factori legați de șofer 3.2. Factori legați de vehicul 3.3. Factori legați de drum și mediu
Autor/i	Data: Versiunea:
Revizuit de:	Data: Versiunea:

Rezultatele învățării

La finalul acestei activități de formare, participanții vor putea:

- Identifica principalii factori care afectează siguranța traficului (șofer, vehicul, mediu/drum).
- Explica cauzele principale ale accidentelor rutiere.
- Analiza impactul erorii umane asupra accidentelor rutiere.
- Recunoaște utilizatorii vulnerabili ai drumului (pietoni, bicicliști, copii, persoane în vârstă, persoane cu dizabilități) și evalua riscurile cu care se confruntă aceste grupuri în trafic.
- Explica comportamentele de conducere în siguranță menite să protejeze utilizatorii vulnerabili.

- Conștientiza responsabilitățile individuale și sociale pentru îmbunătățirea siguranței traficului.
- Dobândi conștientizarea rolului de utilizator sigur și responsabil al drumului.

Obiective didactice și scopul activității

Această activitate își propune să ajute participanții să înțeleagă factorii fundamentali care afectează siguranța traficului. Participanții vor fi familiarizați cu cauzele accidentelor rutiere pentru a crește gradul de conștientizare a riscurilor și vor învăța despre utilizatorii vulnerabili ai drumului și pericolele cu care aceștia se confruntă în trafic. Va fi subliniată importanța conducerii în siguranță și a obiceiurilor de utilizare atentă a drumului, promovând respectarea regulilor de circulație și dezvoltarea unui simț al responsabilității. De asemenea, participanții vor fi încurajați să adopte o cultură a empatiei și respectului în mediul rutier. Activitatea va analiza factorii umani, cei legați de vehicul și de mediu și va explica, prin exemple, comportamentele și condițiile care duc la accidente.

Caracteristicile utilizatorilor vulnerabili ai drumului vor fi prezentate, iar tehnicile de conducere în siguranță vor fi susținute prin materiale practice sau vizuale. Conștientizarea riscurilor va fi dezvoltată prin discuții de grup și studii de caz; participarea activă a cursanților va fi încurajată.

Descrierea temelor

Această activitate de învățare va aborda următoarele teme:

3. Factorii care afectează siguranța traficului și cauzele accidentelor

3.1. Factori legați de șofer

3.2. Defecțiuni tehnice și factori legați de vehicul

3.3. Factori legați de drum și mediu

La investigarea cauzelor accidentelor rutiere, este necesar să se identifice corect diferitele elemente prezente în trafic și pe drum și să se ia măsuri corespunzătoare. De exemplu, condițiile meteorologice pot fi atât un risc, cât și o cauză a unui accident. Prin urmare, condițiile meteorologice sunt un factor care afectează siguranța traficului. În mod similar, utilizatorii vulnerabili ai drumului, precum persoanele în vârstă, persoanele cu dizabilități și bicicliștii, reprezintă un factor prioritar în siguranța traficului, iar toți șoferii trebuie să fie conștienți de prezența acestora.

Scenariul activității

1. Modulul Siguranța traficului rutier

1.3. Factorii care afectează siguranța traficului, cauzele accidentelor

Factorii care afectează siguranța traficului și joacă un rol semnificativ în producerea accidentelor sunt: factori legați de șofer, factori legați de vehicul și factori legați de drum și mediu.

- **Factorii legați de șofer** sunt comportamente care afectează direct siguranța traficului. Distragerea atenției, consumul de alcool sau substanțe stimulante, viteza excesivă, oboseala și nerespectarea regulilor de circulație se numără printre cele mai frecvente cauze ale accidentelor. În plus, lipsa experienței și a instruirii șoferului reprezintă, de asemenea, un risc în trafic.
- **Defecțiunile tehnice și factorii legați de vehicul** sunt legați de starea mecanică și întreținerea vehiculului. Defecțiunile echipamentelor precum frânele, anvelopele și farurile, neglijarea întreținerii vehiculului, sistemele de siguranță insuficiente și depășirea capacității de încărcare afectează negativ siguranța conducerii și creează condiții pentru accidente.
- **Factorii legați de drum și mediu** includ factorii externi din mediul rutier. Starea precară a drumurilor, semnalizarea insuficientă, condițiile meteorologice nefavorabile, iluminatul insuficient și obstacolele din mediul înconjurător pot cauza accidente.

1.3.1. Factorii legați de șofer

Figura 1: Telefonul

Există trei (3) definiții de bază ale utilizatorilor drumului în trafic: șofer, pieton și pasager. Oamenii participă la trafic în oricare dintre aceste trei roluri. Dintre aceste roluri, șoferii reprezintă un element esențial care afectează direct siguranța traficului. **Distragerea atenției** împiedică șoferul să observe avertismentele importante din trafic și schimbările din mediul înconjurător; utilizarea telefonului, conversațiile din afara drumului sau alte distrageri din interiorul vehiculului cresc riscul de accidente.

Consumul de alcool și droguri încetinește reflexele șoferului, afectează negativ capacitatea de luare a deciziilor și provoacă afectarea percepției; acesta este unul dintre cei mai importanți factori umani care duc la accidente rutiere.

Figura 2: Alcoolul

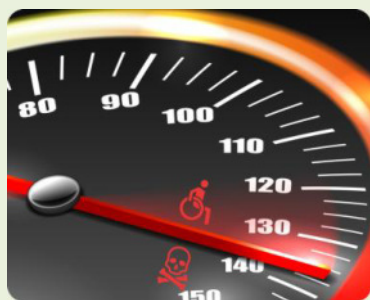

Figura 3: Viteza excesivă

Viteza excesivă face dificil controlul vehiculului, mărește distanța de frânare și reduce timpul de reacție în situații neașteptate; prin urmare, probabilitatea unui accident crește. Nerespectarea regulilor de circulație (cum ar fi trecerea pe culoarea roșie a semaforului sau schimbarea benzii fără semnalizare) reprezintă un comportament riscant care duce la accidente. Acești factori și alți factori similari legați de șofer reprezintă cea mai mare parte a cauzelor accidentelor rutiere.

Oboseala și lipsa somnului reduc, de asemenea, atenția șoferului, încetinesc reflexele și duc la somnolență, putând provoca accidente. În plus, manevrele bruște și riscante, neasigurarea unei distanțe sigure față de vehiculul din față și nepurtarea centurii de siguranță pun în pericol siguranța șoferului și a celorlalți participanți la trafic.

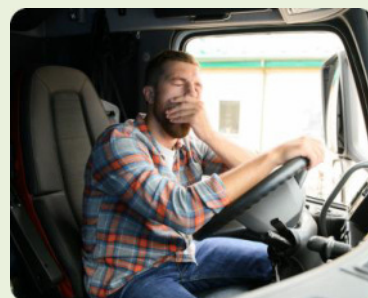

Figura 4: Oboseala

Figura 5: Experiența

Lipsa experienței și a instruirii, cunoașterea insuficientă a regulilor de circulație și a tehnicilor de conducere în siguranță, duc la accidente. Deoarece lipsa de cunoștințe afectează negativ capacitatea de a lua decizii corecte în timpul condusului, riscul de accidente crește. Această lipsă de capacitate decizională poate fi deosebit de problematică pentru șoferii începători.

Șoferii care sunt **furioși, lipsiți de respect, neglijenți**, agresivi și lipsiți de respect în timpul conducerii reprezintă un factor de risc semnificativ. În special, comportamentele care pun în pericol viața celorlalți participanți la trafic, cum ar fi viteza excesivă, ascultarea muzicii la volum ridicat, cursele ilegale pe drumurile publice sau derapajele voluntare sunt extrem de periculoase.

Figura 6: Furia

1.3.2. Defecțiuni tehnice și factori legați de vehicul

Figura 7: Anvelope

Factorii legați de vehicul sunt elemente tehnice și mecanice care afectează direct siguranța traficului. **Neglijarea întreținerii vehiculului**, neefectuarea verificărilor și reparațiilor la timp pentru componente esențiale precum frânele, anvelopele și farurile contribuie la producerea accidentelor. Defecțiunile sistemului de frânare, anvelopele uzate sau presiunea insuficientă a acestora reduc capacitatea de oprire și stabilitatea vehiculului.

Defecțiunile farurilor și ale altor echipamente de iluminare reprezintă un risc prin reducerea vizibilității, în special pe timp de noapte și în condiții meteorologice nefavorabile. Sistemele de siguranță insuficiente, cum ar fi lipsa sau defectarea centurilor de siguranță și a airbagurilor, reduc nivelul de protecție pentru șofer și pasageri în cazul unui accident. De asemenea, depășirea capacității de încărcare a vehiculului poate afecta echilibrul acestuia, ducând la dificultăți de control și la accidente.

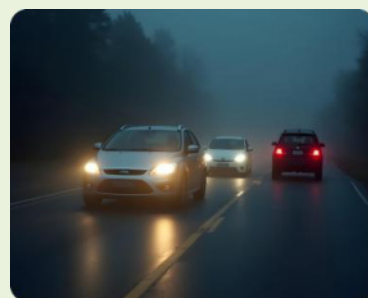

Figura 8: Faruri

Figura 9: Sistem de frânare și axă

Accidentele rutiere pot apărea din cauza defecțiunilor mecanice, adică a problemelor din sistemele mecanice și electronice ale vehiculelor. De exemplu, pot apărea defecțiuni la sistemul de frânare, plăcuțele de frână se pot uza în timp sau pot exista scurgeri în sistemul hidraulic. În mod similar, uzura anvelopelor sau problemele apărute în timp la componente mecanice precum bielele, axele, brațele de suspensie și arborii de transmisie afectează stabilitatea vehiculului. Una dintre cele mai importante măsuri pentru prevenirea acestor probleme este efectuarea reviziei vehiculului la timp.

Chiar dacă revizia vehiculului a fost efectuată la timp, șoferul trebuie să îl verifice frecvent pentru a identifica diferite probleme; să efectueze verificări de rutină înainte de a porni la drum, să citească cu atenție indicatorii de bord și să își cunoască bine vehiculul. De asemenea, informații mai detaliate pot fi obținute de la instructorul auto.

Figura 10: Plăcuță de frână

1.3.3. Factori legați de drum și mediu

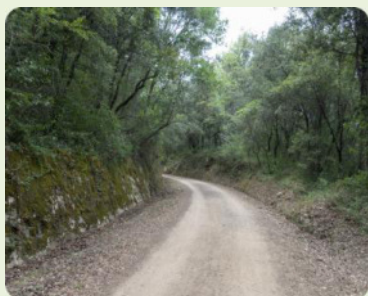

Figura 11: Drumuri înguste

Factorii legați de drum și mediu sunt factori externi care afectează siguranța traficului. Defectele structurii drumului pot îngreuna menținerea controlului vehiculului, conducând la accidente. Drumurile înguste și sinuoase reprezintă, de asemenea, un factor de risc pentru șofer.

Lipsa indicatoarelor și marcajelor rutiere împiedică orientarea corectă a șoferului și poate provoca confuzie. Prin urmare, șoferii trebuie să analizeze condițiile drumului și să observe cu atenție toate elementele existente pe acesta.

Condițiile meteorologice nefavorabile, precum ploaia, ceața, zăpada și gheața, reduc vizibilitatea și afectează aderența. De asemenea, iluminatul insuficient al drumului, în special pe timp de noapte, reduce siguranța traficului. Copacii, indicatoarele sau alte obstacole de pe marginea drumului pot limita câmpul vizual al șoferului, reprezentând un risc. Toți acești factori joacă un rol semnificativ în producerea accidentelor rutiere.

Figura 12: Drum acoperit cu zăpadă

Provocări pentru comunitatea surzilor	Soluții pentru comunitatea surzilor
Multe semne de circulație și direcționale sunt însoțite de avertizări sonore. În unele zone, ghidarea vizuală poate fi insuficientă sau semnele pot să nu fie suficient de clare. Acest lucru face dificil pentru persoanele surde să ia deciziile corecte. Persoanele surde trebuie să observe mai atent mediul înconjurător în timpul conducerii. Deoarece nu au acces la informații auditive, acestea trebuie să se concentreze mai mult decât alți șoferi asupra oglinzilor retrovizoare, trecerilor de pietoni și marcajelor rutiere. Acest lucru poate crește solicitarea mentală.	Semnele vizuale cu contrast ridicat, de dimensiuni mari și iluminate ar trebui utilizate în paralel cu toate avertizările sonore din trafic. Acest lucru ar permite persoanelor surde să înțeleagă mai ușor direcțiile. Șoferii surzi pot aplica pe vehiculele lor un autocolant sau un simbol „Șofer cu deficiențe de auz”. Aceste marcaje îi determină pe ceilalți șoferi să fie mai răbdători, mai atenți și mai cooperanți.

Cadru conceptual

Tema factorilor care afectează siguranța traficului, cauzele accidentelor și utilizatorii vulnerabili ai drumului abordează numeroase elemente care joacă un rol în producerea accidentelor rutiere. Principalii factori care influențează siguranța traficului sunt clasificați în factori legați de șofer, factori legați de vehicul și factori legați de drum/mediu. Factorii legați de șofer includ distragerea atenției, consumul de alcool și substanțe, viteza excesivă și oboseala, în timp ce factorii legați de vehicul implică în principal deficiențe de întreținere și defecțiuni tehnice. Factorii legați de drum și mediu includ starea fizică a drumului, semnele și semnalele de circulație și condițiile meteorologice. Cauzele accidentelor pot fi evaluate ca erori umane, defecțiuni tehnice și probleme de infrastructură. Atunci când acești factori se combină, probabilitatea producerii accidentelor rutiere crește.

Se recomandă ca în această activitate de formare să se pună accent pe următoarele concepte și expresii:

Defecțiune tehnică, Mecanică, Percepție, Manevrare, Viteză excesivă, Viitor șofer, Stres, Empatie, Oboseală, Furie, Întreținerea vehiculului, Experiență, Plăcuțe de frână, Condiții meteorologice nefavorabile, Conducere în siguranță

Resurse

- Guvernul României. (2022). *Strategia națională privind siguranța rutieră 2022–2030*. Secretariatul General al Guvernului. <https://sgg.gov.ro>
- Inspectoratul General al Poliției Române. (n.d.). *Siguranță rutieră și prevenire accidente*. <https://politiaromana.ro>
- Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere. (n.d.). *Siguranța circulației și măsuri de infrastructură rutieră*. <https://www.cnadnr.ro>
- e-Siguranța Rutieră. (n.d.). *Participanți vulnerabili la trafic și măsuri de siguranță*. <https://e-sigurantarutiera.ro>
- România în Siguranță. (n.d.). *Educație rutieră și prevenirea accidentelor*. <https://romaniainsiguranța.ro>
- Avocatul Poporului. (2025). *Raport special privind siguranța rutieră în România*. <https://avp.ro>

Evaluare

Condiții pentru evaluare

În cadrul acestei instruirii, se recomandă pregătirea următoarelor condiții pentru a măsura și evalua nivelul de învățare al cursanților:

- Formatorii trebuie să pregătească texte cu întrebări clare, concise și scurte.
- Întrebările trebuie să fie sub formă de test grilă, cu 4 variante de răspuns, dintre care doar una este corectă.
- La elaborarea întrebărilor trebuie utilizate concepte potrivite pentru interpretarea în limba semnelor.
- Întrebările trebuie să reflecte informațiile prezentate în această instruire.
- Cheia de răspunsuri și baremul de notare trebuie pregătite separat.

Test de evaluare

1. Care dintre următoarele NU este o cauză a accidentelor rutiere legată de șofer?

- A) Distragerea atenției
- B) Viteza excesivă
- C) Suprafața drumului în stare proastă
- D) Consumul de alcool sau droguri

2. Cum afectează neglijarea întreținerii vehiculului siguranța traficului?

- A) Reduce accidentele
- B) Crește numărul accidentelor datorate defecțiunilor tehnice
- C) Face condusul mai ușor
- D) Îmbunătățește respectarea semnelor de circulație

3. Care dintre următoarele face parte din factorii legați de drum și mediu?

- A) Oboseala șoferului
- B) Defecțiunea frânelor
- C) Condițiile meteorologice
- D) Instruirea șoferului

4. Care dintre următoarele NU face parte din categoria defecțiunilor tehnice și a factorilor legați de vehicul?

- A) Lipsa întreținerii frânelor
- B) Faruri nefuncționale
- C) Transportul pasagerilor în vehicul
- D) Lipsa întreținerii anvelopelor

5. Care dintre următoarele este una dintre metodele eficiente de reducere a accidentelor rutiere?

- A) Transportul pasagerilor în vehicul
- B) Revizia periodică a vehiculului
- C) Conducusul în stare de oboseală
- D) Conducusul în stare de somnolență

Cheia de răspunsuri

1 – C / 2 – B / 3 – C / 4 – D / 5 - B Fiecare item are 20 puncte, scorul total este de 100 puncte.

Autoevaluare

Vă rugăm să evaluați fiecare afirmație pe o scară de la 1 la 5:

1 = Dezacord
puternic

2 = Dezacord

3 =
Indecis/Nehotărât

4 = Acord

5 = Acord puternic

Afirmații pentru evaluare	1	2	3	4	5
1. Pot distinge cauzele accidentelor rutiere generate de șoferi (distragere, viteză excesivă, consum de alcool etc.).	☐	☐	☐	☐	☐
2. Pot înțelege importanța întreținerii vehiculului pentru siguranța traficului.	☐	☐	☐	☐	☐
3. Pot explica impactul factorilor legați de drum și mediu asupra accidentelor rutiere.	☐	☐	☐	☐	☐
4. Pot înțelege rolul erorii umane în accidente rutiere.	☐	☐	☐	☐	☐
5. Știu că defecțiunile tehnice pot provoca accidente.	☐	☐	☐	☐	☐
6. Pot identifica riscurile cu care se confruntă utilizatorii vulnerabili ai drumului în trafic, precum pietonii, persoanele cu dizabilități, persoanele în vârstă și copiii.	☐	☐	☐	☐	☐

Barem de evaluare:

21 – 25 puncte: Nivelul de cunoștințe este foarte bun. Sunteți conștient de regulile de circulație.

16 – 20 puncte: Nivelul de cunoștințe este suficient, dar există loc de îmbunătățire în anumite domenii.

11 – 15 puncte: Nivel mediu de cunoștințe; este recomandată instruire suplimentară.

6 – 10 puncte: Nivel scăzut de cunoștințe; se recomandă instruire completă.

0 – 5 puncte: Nivelul de conștientizare și cunoștințe este insuficient.